

DOI: [10.32702/2307-2156-2019.6.30](https://doi.org/10.32702/2307-2156-2019.6.30)

УДК 351.865:164-044.372

*О. Г. Бондаренко,
кандидат наук з державного управління, доцент, докторант
Національної академії Національної гвардії України
ORCID: 0000-0003-1755-3333*

*С. В. Белай,
доктор наук з державного управління, професор, старший науковий співробітник
Науково-дослідного центру службово-бойової діяльності НГУ
Національної академії Національної гвардії України
ORCID: 0000-0002-0841-9522*

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ СПІЛЬНИХ ДІЙ СИЛ БЕЗПЕКИ ПРИ РЕАГУВАННІ НА КРИЗОВІ СИТУАЦІЇ

*O. G. Bondarenko
PhD, Associate Professor, Doctoral Student,
National Academy of the National Guard of Ukraine*

*S. V. Belai
Dr, Professor, Major Reasercher,
National Academy of the National Guard of Ukraine*

METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF RESEARCHING THE PUBLIC ADMINISTRATUIN OF LOGISTIC SUUHNJRN OF SECURITY FORCES' JOINT ACTIONS IN RESPONSE THE CRISIS SITUATIONS

У статті розроблено методологічні основи дослідження державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, а саме: розглянуто поняття «методологія дослідження», виявлено протиріччя дослідження, проблемну область і проблемну ситуацію, сформульовано наукову проблему. Проблемною областю в дослідженні виступають процеси державного управління спільними діями сил безпеки та їх логістичним забезпеченням при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці. Проблема ситуація в дисертації полягає у тому, що швидкість ліквідації кризових ситуацій, які загрожують державній безпеці залежить, серед іншого, від забезпеченості сил безпеки ресурсами та системи управління ними, яка виявилася малоефективною, оскільки використовуються незбалансовані та високо витратні механізми управління. Разом з цим, на сьогодні, не існує механізмів державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці, які є елементами системи управління самих спільних дій сил безпеки. Для розв'язування загальної проблеми у підрозділі сформульовано низку наукових та прикладних задач дослідження. Вирішення наукових задач повинно підтвердити головну гіпотезу дослідження, яка полягає у припущенні, що підвищення ефективності реалізації

державної політики у сфері державної безпеки може бути досягнуто шляхом розробки та впровадження теоретико-методологічних засад державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації. Сформульовано низку принципів, що дозволять довести гіпотезу дослідження і застосування яких є концептуальним положенням дослідження. Розроблена схема проведення дослідження.

The article developed a methodological basis of researching the public administration of logistic support of security forces' joint actions in response the crisis situations, namely: the concepts of "research methodology" were reviewed, research contradictions, problem area and problem situation were identified, a scientific problem was formulated. The problem area of research is the processes of state control by security forces' joint actions and their logistical support in responding to crisis situations that threaten state security. The problem situation in the thesis lies in the fact that the speed of eliminating crisis situations that threaten state security depends, among other things, on the supporting of the security forces with resources and the system of their management, which turned out to be ineffective because unbalanced and highly expendable control mechanisms are used. At the same time, today, there are no mechanisms for public administration of the logistic support of the security forces' joint actions in responding to crisis situations and as part of the management system of the security forces' joint actions. To solve the general problem, a number of scientific and applied research problems have been formulated. The solution of scientific problems should confirm the main hypothesis of the study, which consists in the assumption that improving the implementation of state policy in the field of state security can be achieved by developing and implementing the theoretical and methodological foundations of public administration of logistic support of security forces' joint actions in response the crisis situations. A number of principles have been formulated, allowing to prove the research hypothesis and the application of which is the conceptual position of the research. The scheme of the study is developed.

Ключові слова: державне управління; державна безпека; сили безпеки; кризові ситуації; логістичне забезпечення; методологія; протиріччя; проблемна область; проблемна ситуація; наукова проблема.

Key words: public administration; state security; security forces; crisis situations; logistical support; methodology; contradictions; problem area; problem situation; scientific problem.

Постановка проблеми. Сьогодення у світі характеризується постійним виникненням кризових ситуацій на ґрунті глобалізаційних процесів. Більшість кризових ситуацій що стосуються окремих держав здатні перерости з внутрішньодержавної кризи у міждержавну. Україна теж залучена до глобалізаційних процесів, відтак, на жаль, у 2018 році продовжувалась тенденція до збільшення кризових та надзвичайних ситуацій, які загрожують державній безпеці України. У першу чергу це пов'язано із проведення операції об'єднаних сил щодо відновлення миру та безпеки на Сході України. Статистика кримінальних злочинів за 2013-2018 рр., яку формує Генеральна прокуратура України тільки підтверджує загрозливий стан кризових ситуацій. На сили безпеки держави покладаються функції забезпечення державної безпеки України. Сучасні виклики і загрози державній безпеці України вимагають створення ефективних механізмів боротьби та протидії таким загрозам. Таким чином, залишаються актуальними питання удосконалення державного управління реагуванням на кризові ситуації.

При виникненні кризових ситуацій регіонального та загальнодержавного рівнів мирного часу для реагування на них застосовуються сили безпеки держави. Для керівництва заходами щодо реагування на такі кризові ситуації створюються Єдині (спільні) спеціальні органи державного управління (Ситуаційні центри), на які, серед інших, повинні покладатися завдання всебічного забезпечення (в основному логістичного). На даний час кожна із сил безпеки має свої власні особливості, а також різні спроможності щодо організації та управління різними видами логістичного забезпечення, що значно знижує оперативність виконання завдань.

На нашу думку, сьогодні в Україні посилюється тенденція до вдосконалення систем управління сил безпеки, серед іншого, і через розвиток систем управління логістичним забезпеченням, а саме управління ресурсами які є у розпорядженні керівників або тих, що їм необхідно надати для виконання певних завдань. Особливого значення управління ресурсами набуває під час кризових ситуацій регіонального та державного рівнів. Тому, розуміння проблеми державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки

при реагуванні на кризові ситуації пов'язане із встановленням кореляцій між вимогами згоді швидшої ліквідації кризової ситуації та реальними можливостями державного бюджету. Отже, управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації перетворюється на один із основних інструментів оцінювання ефективності використання спільних фондів (ресурсів). На шляху впровадження єдиної системи управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки є ряд перешкод. Одна із основних таких перешкод полягає у браку належної і достовірної інформації, доступної для всіх учасників процесу планування та організації виконання завдання щодо реагування на кризову ситуацію, а також непрозорості процесів формування і витрачання ресурсів. Подолання таких перешкод можливо за рахунок створення у ситуаційних центрах тимчасових органів державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації регіонального та державного рівнів, які доцільно синтезувати застосовуючи теорію моделювання організаційних структур.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Для цілісного уявлення щодо закономірностей й сутнісних характеристик управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці і визначення наукової проблеми доцільно розглянути генезис об'єкта дослідження через призму теорій державного (публічного) управління, національної безпеки, логістики, воєнно-економічного аналізу, моделювання оргструктур та інших галузей науки. Так, проблеми публічного адміністрування, нормативно-правового забезпечення, цільового та стратегічного планування і програмування у сфері безпеки і оборони у своїх наукових працях розглядали Алфімова С.М., Буренко В.М., Вакулова С.Ф., Глібок А.Г., Горбулін В.П., Домбровська С.М., Качинський А.Б., Ляпунов В.М., Медвідь Ф., Московський А.М., Райзберг Б.А., Полторак С.Т., Сапожников А.А., Сокурєнко С.В., Чорна М. та інші. Наукові проблеми застосування сил безпеки та їх взаємодії вивчали та вирішували Аллеров Ю.В., Андрієнко М.В., Бабков Ю.П., Кириченко І.А., Копитко М.І., Литвин М.М., Шмаков О.М. та інші. Інтегрованими системами матеріально-технічного забезпечення, моделюванням логістичного управління у Секторі безпеки і оборони опікувались у своїх наукових працях Булгаков Д.В., Гостищева Ю.В., Гргорєва Ю.П., Краснова О.О., Московченко В.М., Онофрійчук П.В., Сисоєв В.В., Хайтбаєва В.А., Хестер Дж.С. та інші. Дослідженню наукових проблем та шляхів їх вирішення щодо тилового (матеріально-технічного, матеріального) забезпечення військових угруповань України та інших держав (у т.ч. країн-учасниць НАТО) при виконанні покладених на них завдань присвячували свої роботи Морозов І.Є., Морозов О.О., Резапов Н., Романченко І.С., Родіонов А.А., Ролін І.Ф., Ткаченко В.В., Шмаков І.Г., Хазанович О.І. та інші. Досліджували методи аналізу, синтезу та оцінювання раціональних організаційних структур у своїх наукових працях Городнов В.П., Елькіна Л.В., Кернс К., Куперштох В.Л., Кушнерук Ю.І., Лумельський В.Я., Мазур І.І., Мінцберг Г., Міркін Б.Г., Поспєлов І.Г., Сааті Т., Советов Б.Я., Титов С.А., Трофімов В.А., Шапіро В.Д. та інші. Методи воєнно-економічного аналізу досліджували Василенко В.П., Вікулов С.Ф., Жуков Г.П., Ткачов В.Н., Ушаков В.Я. та інші.

Незважаючи на важливість і цінність наукових праць учених, проблема державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці залишається недостатньо дослідженою щодо: виявлення домінант державного управління у галузі забезпечення національної безпеки, а також механізмів державного управління спільними діями сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці; обґрунтування методологічних засад дослідження проблем державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації; розроблення методичного апарату моделювання раціональної організаційної структури та оцінювання діяльності органів управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки; концептуальних положень державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці.

Мета статті – обґрунтувати методологічну основу досліджень проблем управління логістичним забезпеченням спільних дій формувань сил безпеки під час кризових ситуацій, що загрожують державній безпеці України.

Виклад основного матеріалу. У науковій літературі немає однозначного та вичерпного формулювання поняття «методологія дослідження». Так, В.П. Городнов зазначає, що методологія (від метод та ... логія), вчення про структуру, логічну організацію, методи і засоби діяльності [1, с. 8]. В.І. Зацерковний, І.В. Тішаєв, В.К. Демідов дають таке визначення методології: «методологія – це концептуальний виклад мети, змісту, методів дослідження, які забезпечують отримання максимально об'єктивної, точної, систематизованої інформації про процеси та явища [2, с. 72]. О.В. Руденко разом із А.Є. Конверським вважають, що методологія визначає, що і як вивчається за допомогою теорії [3, с. 13].

Творчий колектив вчених, які опікуються проблемами методології державного управління (Ю.В. Ковбасюк, К.О. Ващенко, Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, М.М. Білинська, О.С. Ігнатенко, М.М. Іжа, В.І. Луговий, В.С. Загорський, В.А. Ландсман, А.А. Попок, О.О. Рафальський, С.М. Серьогін, І. В. Валентюк) виділяють цілий перелік особливостей методології державного управління. Такими особливостями є, по-перше, раціональність досліджень, яка виявляється в цілераціональній орієнтації та раціональному обґрунтуванні управлінського інструменту та його використанні; по-друге, практична орієнтація методології державного управління на отримання не просто знання про державне управління, а отримання такої інформації, яка б давала змогу реалізовувати державно-управлінські функції, насамперед функцію підготовки та прийняття управлінських рішень; по-третє, висока залежність від нормативно-правової системи держави, тобто будь-яке втручання дослідника в органи державної влади та місцевого самоврядування неможливе без відповідного

дозволу у формі наказу, постанови, рішення цього органу, що особливо характерно для емпіричних досліджень, які розкривають усі недоліки в діяльності організації [4, с. 92, 93].

Г.П.Ситнік звертає увагу не те, що характерною особливістю, яка характеризує сучасну науку державного управління є намагання комплексно врахувати політичні, економічні, ідеологічні та інші виміри різноманітних сторін життєдіяльності суспільства і держави, більш активно застосовувати методи і науковий апарат, розроблений в межах, так званих точних наук (методи дослідження операцій, імітаційне моделювання, методи системного аналізу тощо), що повною мірою стосується методології державного управління національною безпекою [5, с. 212].

У нашому випадку, під поняттям «методологія дослідження» розуміється сукупність цілей, гіпотез, підходів, засобів і методів, а також логічну організацію вивчення явищ та пізнання діяльності щодо державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагування на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці України.

Формулювання загальної наукової проблеми – є центральним елементом методології дослідження державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації. У науковій літературі даються різні визначення сутності поняття «проблема». С.Е. Важинський та Т.І. Щербак розглядають проблему як форму наукового пізнання, у якій констатується недостатність досягнутого до даного моменту рівня знання, а наукову проблему як питання, що потребує наукового вирішення; сукупність нових діалектично складних теоретичних або практичних питань, які суперечать існуючим знанням або прикладним методикам у конкретній науці та потребують вирішення за допомогою наукових досліджень [6, с. 11-12]. У. Ж. Алієв вважає, що першоджерелами наукових проблем виступають, насамперед, протиріччя самої об'єктивної реальності – предмета та об'єкта» [7, с. 10]. Виходячи з цих позицій нами формулюються об'єкт та предмет нашого дослідження.

Об'єктом дослідження є державне управління спільними діями сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації регіонального рівня.

Предметом дослідження є механізми державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці.

Протиріччя дослідження можливо сформулювати таким чином. Кризові ситуації, що загрожують державній безпеці характеризуються цілим спектром особливостей. По-перше, це обстановка, яка склалася або може скластися внаслідок дій або подій, здатних привести до загрози шкоди людині (її життю, гідності чи правам), суспільству (демократичному устрою, добробуту, сталому розвитку), державі (конституційному ладу, суверенітету, територіальній цілісності і недоторканності). По-друге, кризові ситуації мають гострий та дестабілізуючий характер, високий рівень напруженості, внаслідок загострення певних протиріч, у тому числі у суспільстві. По-третє, кризові ситуації, як правило, не потребують введення надзвичайних адміністративно-правових режимів, принаймні на початковому етапі, хоча повільне реагування на них може призвести до потреби у введенні таких режимів. По-четверте, кризові ситуації здатні розвиватися у масштабі, тобто переростати з меншого масштабу у більший (об'єктові, місцеві, регіональні, державні, міждержавні). По-п'яте, реагування на кризові ситуації потребує мобілізації і залучення в обмежені строки додаткових сил та засобів органів державної влади і місцевого самоврядування, сил безпеки, підприємств, громадських організацій і об'єднань громадян, а також їх ресурсів (людських, матеріальних, фінансових тощо).

З іншого боку, органи державної влади та місцевого самоврядування, а також кожна із сил безпеки мають обмеження у ресурсах, що обумовлено їх практичною діяльністю та визначеними законодавством функцій. Крім того, існує небезпека неефективного витрачання таких ресурсів внаслідок невизначеності пріоритетності їх розподілу. Все перелічене потребує цілеспрямованого впливу з боку органів державної влади, тобто державного управління саме сферою логістичного забезпечення спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації. Слід зазначити, що тут виникає ще і проблема наявності у органах державної влади відповідних кваліфікованих фахівців, які мають поняття специфіки не тільки виконання завдань певних сил безпеки при реагуванні на ті чи інші кризові ситуації, а і системи їх логістичного забезпечення. Отже, маємо проблемну ситуацію з існуючими протиріччями, яку необхідно досліджувати.

У. Ж. Алієв визначає, що наукова проблема конкретизується в поняттях «проблемна область» і «проблемна ситуація» [7, с. 11]. Проблемну область (тобто проблемне поле) окреслює деякий «предметно-просторовий кордон», в межах якого можливо сформулювати і вирішити дану проблему. Проблемна область, як і сама проблема, може обмежуватися як межами окремої наукової дисципліни, так і виходити далеко за її рамки і охоплювати предметне поле інших наук. Але може мати місце інше їх співвідношення: проблема може бути поставлена в рамках предмета окремої науки, хоча проблемна область її вирішення може виходити за рамки даної дисципліни [7, с. 11].

Проблемною областю в дисертації виступають процеси державного управління спільними діями сил безпеки та їх логістичним забезпеченням при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці. Проблемна область є міждисциплінарною.

В.І. Романчиков визначає, що проблемна ситуація – утримує протиріччя, не має однозначного рішення співвідношення обставин і умов, у яких розвертається діяльність [8, с. 154]. С.Д. Цаплін разом із В.Д. Титовим надають таке визначення: «Проблемна ситуація – це такий стан справ, коли немає необхідного розв'язання проблеми, коли треба відмовитися від використання звичних, стандартних методів і звернутися до пошуку нових пізнавальних засобів і прийомів. Проблемна ситуація є точкою переходу від усталених поглядів

до нових, стимулює висування нових дослідницьких програм. Проблема ситуація може виникати і на стику декількох сфер, наприклад, на стику права і політики, права і моралі, права і економіки тощо» [9]. Проблема ситуація за визначенням У. Ж. Алієва – така ситуація, коли відома даній науці проблема не може бути вирішена традиційними способами і шляхами, причому, не виходячи за рамки цієї проблеми, а іноді і самої науки, в межах якої сформульована дана проблема, дослідник змушений шукати нові напрямки пошуку, що виходять за межі даної проблеми або науки, і розробляти нові засоби і методи дослідження [7, с. 11]. На нашу думку ці визначення доцільно використовувати у якості підґрунтя для формування проблемної ситуації в дисертації. Отже, *проблемна ситуація* в дисертації полягає у тому, що швидкість ліквідації кризових ситуацій, що загрожують державній безпеці залежить, серед іншого, від забезпеченості сил безпеки ресурсами та системи управління ними. Слід зазначити, що наявна система управління логістичним забезпеченням практичною кожної із СБ має складну багаторівневу систему управління, нерівномірну і громіздку інфраструктуру, відтак виявилися малоєфективною, оскільки використовуються незбалансовані та високо витратні механізми управління. Разом з цим, на сьогодні, не існує механізмів державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці, які є елементами системи управління самих спільних дій сил безпеки.

Побудова наукової проблеми полягає у її декомпозиції на основну та окремі задачі. При цьому, ступінь декомпозиції проблеми на складові частини визначається метою дослідження проблеми, а також можливістю об'єднання результатів, отриманих під час дослідження окремих задач, в одне ціле для обґрунтованого розв'язування проблеми. Таке трактування повністю відповідає сутності системного підходу як загального методу дослідження. Загальноприйнято, що розв'язування наукової проблеми починається з дослідження окремих наукових задач і закінчується дослідженням основної задачі, що повністю і визначає проблему дослідження [10, с. 52].

Отже, *наукова проблема* базується на практичній проблемі, яка формулюється таким чином. У державі виникають кризові ситуації, що загрожують державній безпеці. Органам державної влади необхідно впроваджувати відповідні механізми державного управління спільними діями сил безпеки при реагуванні на зазначені кризові ситуації. Одним із основних факторів, які впливають на якнайшвидшу ліквідацію наслідків таких ситуацій, відновлення нормальної життєдіяльності громадян, органів державного управління та місцевого самоврядування, об'єктів інфраструктури, підприємств тощо, а також на управління спільними діями сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації є управління їх логістичним забезпеченням.

Таким чином, механізми державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці повинні складатись з послідовності наступних операцій та дій:

- оцінювання рівня забезпечення силами та матеріально-технічними засобами окремих військових формувань та правоохоронних органів, що залучаються до реагування на кризові ситуації;
- виявлення дефіциту відповідних сил та матеріально-технічних засобів;
- перерозподіл ресурсів на основі використання сформованого математичного апарату з метою їх раціонального використання;
- забезпечення безперебійного, своєчасного, швидкого та повного матеріально-технічного забезпечення;

Отже, відміну від існуючих механізмів використовує надмірні можливості одних сил безпеки для задоволення потреб інших, які в даний час не володіють матеріально-технічними засобами.

Вирішення наукових задач повинно підтвердити головну *гіпотезу* дослідження, яка полягає у припущенні, що підвищення ефективності реалізації державної політики у сфері державної безпеки може бути досягнуто шляхом розробки та впровадження теоретико-методологічних засад державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації.

Концептуальні положення дослідження є вихідними при формуванні стратегії роботи та гіпотези [11]. У дослідженні вважаться концептуальним застосування низки принципів, що дозволять довести гіпотезу дослідження, а саме:

- принцип ієрархічності (припускає вертикальне розподілення державного управління логістичним забезпеченням, виділення рівнів управління та підкорення нижчих ланок вищим).
- принцип планованості (складання програми дій логістичного забезпечення та їх реалізацією, проявляється у нормалізації умов праці та її розподілу між виконавцями, в координації дій виконавців, їх урахування й контролю);
- принцип ціленаправленості (чітка постанова цілей перед кожним органом логістичного управління сил безпеки на відповідних рівнях управління);
- принцип розподілу повноважень (для уникнення конфлікту інтересів право перерозподілу матеріальних засобів надається елементу надсистеми по відношенню до системи логістичного забезпечення окремих сил безпеки, що дозволяє уникнути випадків впливу корпоративних інтересів на результати розподілу ресурсів);
- принцип компетентності (означає обов'язковість знання фахівцями органів управління специфіки логістичного забезпечення на відповідних рівнях управління);
- принцип «не нашкод» (під час планування перерозподілу сил та засобів враховувати особливості

систем логістичного забезпечення сил безпеки з метою мінімізації шкоди надсистемам);

– принцип гібридності забезпечення (у випадку неможливості своєчасного, безперервного та повного логістичного забезпечення створеного угруповання за рахунок ресурсів залучення сил безпеки залучаються ресурси місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування);

– інформаційний принцип (з метою забезпечення оперативності збору даних про наявність запасів матеріально-технічних засобів в органі управління постійно з визначеною періодичністю, а при суттєвих змінах негайно, здійснюється моніторинг наявності запасів матеріально-технічних засобів) та ін.

Таким чином, державне управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці повинне бути реалізовано розробленням комплексного державного механізму [12] та відбуватися на наступних етапах:

– забезпечення короткострокових дій на основі перерозподілу сил та засобів логістичного забезпечення;

– нарощування сил та засобів системи логістичного забезпечення сил безпеки;

– період сталого функціонування системи логістичного забезпечення сил безпеки;

– згоргання сил та засобів системи логістичного забезпечення.

Відповідно до аналізу сформульованих задач і встановлення логічних зв'язків між ними, виходячи із загальної проблеми дослідження та очікуваних результатів, отримуємо схему логіки дослідження (рисунок 1). У науковій праці [10] виділяються складові зазначеної схеми. До практичного аспекту дослідження відносяться об'єкт дослідження, протиріччя у практиці та мета дослідження. До наукового – предмет дослідження, протиріччя в науці та наукове завдання. Практичний та науковий аспекти дослідження визначають його тему. Актуальність дослідження визначається протиріччями в практиці та науці. Об'єкт дослідження визначає протиріччя в практиці та предмет дослідження. Мета дослідження та наукове завдання визначають тему дослідження, яка визначає зміст дослідження. Зміст дослідження визначає практичну значимість отриманих результатів та наукову новизну отриманих результатів.

Рис. 1. Схема логіки дослідження

- Зміст дослідження розкривається у вигляді поставлених задач, зокрема:
- дослідити теоретико-методологічні основи державного управління спільними діями сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці;
 - виявити сутність управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації;
 - проаналізувати та систематизувати досвід країн-учасниць НАТО щодо управління логістичним забезпеченням об'єднаних збройних сил;

- розробити методологію моделювання раціональної організаційної структури органів управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації;
 - обґрунтувати методичний підхід до оцінювання діяльності органів управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації;
 - розробити та запропонувати концептуальні положення щодо створення єдиної системи управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці;
 - розробити практичні рекомендації щодо організації управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці.
- Практична значимість одержаних результатів формується у вигляді прикладних результатів, а саме:
- концепція управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці;
 - методичні підходи до оцінювання діяльності органів управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки на основі методів воєнно-економічного аналізу;
 - пропозиції з удосконалення системи державного управління спільним діями сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації за рахунок впровадження структурного та організаційного механізмів управління;
 - пропозиції до нормативно-правової бази щодо удосконалення організації системи управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації шляхом розроблення.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в поглибленні існуючих та обґрунтуванні нових теоретичних положень і концептуальних підходів, які спрямовані на формування цілісної методології державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації.

Висновки.

1. Аналіз останніх досліджень і публікацій довів, що наразі не існує механізмів державного управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці, які є елементами системи управління самих спільних дій сил безпеки, що й обумовлює актуальність дослідження.

2. Сформовано наукову проблему дослідження, визначено як проблемну область, так і проблемну ситуацію. Проблемною областю в дослідженні виступають процеси державного управління спільними діями сил безпеки та їх логістичним забезпеченням при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці. Проблемна ситуація полягає у тому, що швидкість ліквідації кризових ситуацій, що загрожують державній безпеці залежить, серед іншого, від забезпеченості сил безпеки ресурсами та системи управління ними, яка виявилася малоефективною, оскільки використовуються незбалансовані та високо витратні механізми управління.

2. Для розв'язування загальної проблеми сформульовано низку наукових та прикладних задач дослідження, наведено концептуальні положення дослідження з застосування низки принципів, що дозволять довести гіпотезу дослідження, визначено етапи, на яких повинне відбуватись державне управління логістичним забезпеченням спільних дій сил безпеки, сформовано схему логіки дослідження, що є запорукою вирішення поставлених завдань.

3. Напрями подальших наукових розвідок будуть спрямовані на розроблення механізмів державного управління логістичним забезпеченням сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці України.

Література.

1. Городнов В.П. Методология и организация научных исследований: уч. Пособие / В.П. Городнов. Х.: Акад. ВВ МВД Украины, 2009. 216 с.
2. Методология научных исследований: навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
3. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
4. Державне управління: підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. К. ; Дніпропетровськ: НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
5. Ситник Г.П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): Підручник. К.: НАДУ, 2012. 544 с.
6. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. / С.Е. Важинський, Т.І. Щербак. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
7. Алиев У. Ж. Методология построения обшейпредметной модели научной дисциплины (к обоснованию теоретической экономики) *Теоретическая экономика*, 2011. №4. С. 8-18. URL: <http://www.theoreticaleconomy.info/articles/364.pdf>.
8. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури,

2007. 254 с.

9. Логіка: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / В. Д. Титов, С. Д. Цалін, О. П. Невельська-Гордєєва та ін.; За заг. ред. проф. В. Д. Титова. Х.: Право, 2005. 208 с.

10. Белай С. В. Державні механізми протидії кризовим явищам соціально-економічного характеру: теорія, методологія, практика: монографія. Х. : Національна акад. НГУ, 2015. 349 с.

11. Белай С.В. Концепція стратегії соціально-економічної безпеки регіонів України. *Державне будівництво*. Х. : ХарРІ НАДУ, 2012. № 2. URL: www.kbuapa.kharkov.ua.

12. Белай С.В. Розроблення комплексного державного механізму протидії кризовим ситуаціям за масовою участю населення. *Держава та регіони: науково-виробничий журнал. Серія: Державне управління*. Запоріжжя: Класич. приват. ун-т, 2013. № 3 (43). С. 57 – 61.

References.

1. Horodnov, V. P. (2009), *Metodolohyya y orhanyzatsyya nauchnykh yssledovanyu* [Methodology and organization of research], Akad. VV MVD Ukraini, Kharkiv, Ukraine.

2. Zatserkovnyy, V. I. Tishayev, I. V. and Demydov, V. K. (2017), *Metodolohiya naukovykh doslidzhen* [Methodology of scientific research], NDU im. M. Hoholya, Nizhyn, Ukraine.

3. Konvers'kyy, A. Ye. Lubs'kyy, V. I. Horbachenko, T. H. Buhrov, V. A. Kondrat'yeva, I. V. Rudenko, O. V. and Yushtyn, K. E. (2010), *Osnovy metodolohiyi ta orhanizatsiyi naukovykh doslidzhen'* [Fundamentals of methodology and organization of scientific research], Tsentr uchbovoyi literatury, Kyiv, Ukraine.

4. Kovbasyuk, Yu. V. Vashchenko, K. O. Surmin, Yu. P. Bakumenko, V. D. Bilyns'ka, M. M. Ihnatenko, O. S. Izha, M. M. Luhovyy, V. I. Zahors'kyy, V. S. Landsman, V. A. Popok, A. A. Rafal's'kyy, O. O. Ser'ohin, S. M. and Valentyuk, I. V. (2012), *Derzhavne upravlinnya* [Public administration], vol.1, NADU, Dnipropetrovs'k, Ukraine.

5. Sytnyk, H. P. (2012), *Derzhavne upravlinnya u sferi natsional'noyi bezpeky (kontseptual'ni ta orhanizatsiyino-pravovi zasady)* [Public administration in the field of national security (conceptual and organizational-legal basis)], NADU, Kyiv, Ukraine.

6. Vazhyns'kyy, S. E. and Shcherbak, T. I. (2016), *Metodyka ta orhanizatsiya naukovykh doslidzhen'* [Methodology and organization of scientific research], SumDPU imeni A. S. Makarenka, Sumy, Ukraine.

7. Alyev, U. Zh. (2011), “Methodology for building a general model of a scientific discipline (to the substantiation of theoretical economics)”, *Teoretycheskaya ekonomyka*, vol. 4, pp. 8–18, available at: <http://www.theoreticaleconomy.info/articles/364.pdf> (Accessed 30 May 2019).

8. Romanchykov, V. I. (2007), *Osnovy naukovykh doslidzhen'* [Basics of the scientific research], Tsentr uchbovoyi literatury, Kyiv, Ukraine.

9. Tytov, V. D. Tsalin, S. D. Nevel's'ka-Hordyeyeva, O. P. Pavlenko, Zh. O. Shenheriy, L. M. Zarkhina, S. E. and Voytenko, D. O. (2005), *Lohika* [Logic], Pravo, Kharkiv, Ukraine.

10. Byelay, S. V. (2015), *Derzhavni mekhanizmy protydyi kryzovym yavyshcham sotsial'no-ekonomichnoho kharakteru: teoriya, metodolohiya, praktyka* [State mechanisms of counteraction to crisis phenomena of socio-economic nature: theory, methodology, practice], Natsional'na akad. NGU, Kharkiv, Ukraine.

11. Byelay, S.V. (2012), “The concept of the strategy of socio-economic security of the regions of Ukraine”, *Derzhavne budivnytstvo*, KharRI NADU, vol. 2, available at: www.kbuapa.kharkov.ua (Accessed 30 May 2019).

12. Byelay, S.V. (2013), “Development of complex state mechanism of counteraction to crisis situations with mass participation of the population”, *Derzhava ta rehiony: nauково-vyrobnychyy zhurnal. Seriya: Derzhavne upravlinnya*, vol. 3 (43), pp. 57 - 61.

Стаття надійшла до редакції 10.06.2019 р.